

Saksnr. 17/2929

11.02.2022

**Høringsnotat – forslag
til endringer i reglene
i skattebetalingsloven
om blant annet frist
ved klage over pålegg
og tvangsmulkt**

Innhold

1	Innledning	4
2	Gjeldende rett	4
3	Departementets vurderinger og forslag	5
3.1	Frist for klage	5
3.2	Hvem vedtak om tvangsmulkt skal rettes til og hvordan vedtaket skal oversendes	6
3.3	Hvem tvangsmulkten kan inndrives fra	7
4	Konsekvenser av forslaget	8
4.1	Økonomiske og administrative konsekvenser	8
4.2	Personvernkonsekvenser	8
5	Forslag til lovtekst.....	8

1 INNLEDNING

Finansdepartementet sender på høring forslag til endringer i skattebetalingslovens regler om frist ved klage over pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale, klage på pålegg om å gi opplysninger for tredjeperson og klage på ilagt tvangsmulkt.

Departementet foreslår at fristene for å klage utvides slik at disse samsvarer med tilsvarende frister etter skatteforvaltningsloven. I tillegg foreslås endringer som gjør skattebetalingslovens regler om oversendelse av vedtak om ileggelse av tvangsmulkt, teknologinøytrale. Det foreslås også endringer som sikrer at reglene om hvem vedtaket sendes til, er like etter skattebetalingsloven og skatteforvaltningsloven. Endelig foreslås endringer i skattebetalingslovens regler om hvem som har betalingsansvar for ilagt tvangsmulkt.

2 GJELDENDE RETT

Skattekontoret kan gi pålegg om bokføring etter skattebetalingsloven § 5-13a, og pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale etter § 5-13c. Videre kan skattekontoret gi tredjepersoner pålegg om å gi kontrollopplysninger etter skattebetalingsloven § 5-14. Etter skattebetalingsloven § 5-15 annet ledd første punktum skal klage over pålegg etter § 5-13c og § 5-14 fremsettes straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager. For pålegg etter § 5-13a er klagefristen tre uker, jf. § 5-15 annet ledd annet punktum.

Skattebetalingsloven § 5-16 regulerer adgangen til å ilegge tvangsmulkt overfor den som ikke etterkommer pålegg om å gi kontrollopplysninger etter skattebetalingsloven § 5-14, og overfor den som ikke etterkommer pålegg om bokføring etter skattebetalingsloven § 5-13a. Vedtak om tvangsmulkt skal rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert styremedlem i rekommandert brev, jf. skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd første punktum.

Tvangsmulkten kan inndrives hos styrets medlemmer og selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen, jf. skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd

annet punktum. Fristen for å påklage vedtak om tvangsmulkt er tre uker, jf. skattebetalingsloven § 5-16 fjerde ledd.

3 DEPARTEMENTETS VURDERINGER OG FORSLAG

3.1 Frist for klage

Skattebetalingsloven § 5-15 annet ledd første punktum om frist for klage over pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale etter § 5-13c og over pålegg om å gi kontrollopplysninger etter § 5-14, tilsvarer den tidligere regelen i ligningsloven § 3-6 annet ledd. Fristen er straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager. Ved vedtakelsen av skatteforvaltningsloven ble fristen for klage over pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale etter skatteforvaltningsloven § 11-3, endret til tre uker, jf. skatteforvaltningsloven § 11-4 første ledd annet punktum. Etter skatteforvaltningsloven § 10-13 annet ledd kan pålegg om å gi opplysninger påklages innen én uke.

Departementet kan ikke se at det foreligger gode grunner for at skattebetalingsloven og skatteforvaltningsloven skal ha ulike regler om frist for klage over pålegg om oppbevaring av regnskap og opplysningsplikt for tredjepersoner. Etter departementets syn bør fristen for å klage over slike pålegg være den samme etter skattebetalingsloven som for tilsvarende pålegg etter skatteforvaltningsloven. Det foreslås derfor å endre fristene slik at fristen for å klage over pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale etter skattebetalingsloven blir tre uker. Fristen vil da tilsvare for å klage over pålegg om slik oppbevaring etter skatteforvaltningsloven § 11-4 første ledd annet punktum. I tillegg foreslås det at fristen for klage over pålegg om opplysningsplikt for tredjeperson blir én uke, tilsvarende fristen som gjelder etter skatteforvaltningsloven § 10-13 annet ledd. Det foreslås at klage fortsatt skal kunne fremsettes muntlig, og at regelen om dette flyttes til nytt annet punktum i skattebetalingsloven § 5-15 første ledd.

Fristen for å klage over vedtak om ileggelse av tvangsmulkt er tre uker, jf. skattebetalingsloven § 5-16 fjerde ledd. Fristen for å klage over vedtak om ileggelse av tvangsmulkt etter skatteforvaltningsloven er seks uker, jf. skatteforvaltningsloven § 13-4 første ledd. Departementet kan ikke se at det foreligger gode grunner for at det skal gjelde ulike frister for klage over ilagt tvangsmulkt etter de to lovene. Departementet foreslår derfor at fristen i skattebetalingsloven § 5-16 fjerde ledd endres til seks uker, slik at den samsvarer med fristen etter skatteforvaltningsloven.

Forslagene utvider klagefristene og gir den pålegget eller tvangsmulkten gjelder, bedre tid til å vurdere en eventuell klage. Forslaget styrker derfor rettssikkerheten for den pålegget eller tvangsmulkten gjelder, og gjør regelverket enklere både for klager og for Skatteetaten.

3.2 Hvem vedtak om tvangsmulkt skal rettes til og hvordan vedtaket skal oversendes

Etter skattebetalingsloven skal vedtak om tvangsmulkt for ikke å etterkomme opplysningsplikt eller pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes til hvert styremedlem i rekommandert brev, jf. skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd første punktum.

Skatteforvaltningsloven § 14-1 første ledd gir hjemmel for å ilegge tvangsmulkt blant annet for den som ikke etterkommer opplysningsplikt, og den som ikke retter seg etter pålegg om bokføring. Etter skatteforvaltningsloven § 14-1 første ledd første punktum jf. § 10-10 annet punktum, skal vedtak om tvangsmulkt til tredjepersoner som ikke etterkommer opplysningsplikt etter skatteforvaltningsloven § 10-2, rettes til daglig leder i selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning, eller til styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. Vedtak om tvangsmulkt for den som ikke retter seg etter pålegg om bokføring, rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert styremedlem, jf. skatteforvaltningsloven § 14-1 første ledd tredje punktum, jf. § 11-1 annet ledd.

Departementet foreslår at regelen i skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd første punktum endres, slik at vedtak om tvangsmulkt for den som ikke etterkommer plikten til å gi opplysninger etter skattebetalingsloven § 5-14, rettes til daglig leder, eller til styreleder dersom virksomheten ikke har daglig leder. Departementet foreslår å videreføre regelen om at vedtak om tvangsmulkt for å ikke etterkomme pålegg om bokføring, rettes til styret i virksomheten og sendes hvert medlem. Forslaget innebærer at reglene for hvem vedtak om tvangsmulkt skal rettes til, blir like etter skattebetalingsloven og skatteforvaltningsloven, og vil dermed innebære en forenkling av regelverket.

Etter departementets syn bør reglene om oversendelse av vedtak om tvangsmulkt være teknologinøytrale. Det foreslås derfor at skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd første punktum endres slik at vedtak om ileggelse av tvangsmulkt, ikke må sendes i rekommandert brev.

3.3 Hvem tvangsmulkten kan inndrives fra

Tvangsmulkten kan innkreves fra selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen, eller fra styremedlemmene i virksomheten som ilegges tvangsmulkt, jf. skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd annet punktum. Etter skatteforvaltningsloven § 14-1 første ledd første punktum ilegges tvangsmulkt den som har plikt til å gi opplysninger, eller den som ikke retter seg etter pålegget. For juridiske personer må dette forstås som at pliktsubjektet for tvangsmulktkravet er den juridiske personen som sådan, se Prop.38 L (2015–2016) punkt 20.4.1.4.

Etter departementets syn bør tilsvarende regler gjelde når det ilegges tvangsmulkt etter skattebetalingsloven § 5-16. Et eventuelt betalingsansvar for styremedlemmer bør i tilfelle gjøres gjeldende i form av et solidaransvar. Styrets ansvar reguleres av aksjelovens bestemmelser. Slik departementet ser det, er det ikke grunnlag for særskilte regler for styremedlemmers betalingsansvar for tvangsmulkt etter

skattebetalingsloven § 5-16. Det foreslås derfor at skattebetalingsloven § 5-16 tredje ledd annet punktum oppheves.

4 KONSEKVENSER AV FORSLAGET

4.1 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget antas ikke å ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for de skattepliktige eller for Skatteetaten.

4.2 Personvernkonsekvenser

Departementet legger til grunn at forslaget ikke vil ha personvernkonsekvenser.

5 FORSLAG TIL LOVTEKST

Forslag til lov om endringer i skattebetalingsloven

I

I lov av 17. juni 2005 nr. 67 (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 skal lyde:

§ 5-15. Klage over pålegg

- (1) Den som får pålegg etter §§ 5-13a, 5-13c eller 5-14, kan klage over pålegget dersom vedkommende mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. *Klagen kan være muntlig.*
- (2) *Klagefristen for pålegg etter § 5-14 er én uke.* Klagefristen for pålegg etter § 5-13a og § 5-13c er tre uker.
- (3) Den som har gitt pålegget, skal enten omgjøre det, eller snarest mulig legge klagen frem for nærmeste overordnede forvaltningsorgan til avgjørelse.

§ 5-16 skal lyde:

§ 5-16. Tvangsmulkt

- (1) Skattedirektoratet og skattekontoret kan ilegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter § 5-14 en daglig løpende tvangsmulkt frem til oppfyllelse skjer.
- (2) Skattekontoret kan ilegge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 5-13a innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt frem til utbedring skjer. Tvangsmulkten skal normalt utgjøre ett rettsgebyr per dag, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. I særlige tilfeller kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men oppad begrenset til 10 rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige en million kroner.
- (3) Vedtak om *tvangsmulkt ilagt* selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon *etter første ledd, rettes til den daglige lederen av virksomheten eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. Vedtak om tvangsmulkt etter annet ledd rettes til styret i selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen, og sendes hvert medlem.*
- (4) Vedtak om tvangsmulkt etter første og annet ledd kan påklages til Skattedirektoratet innen 6 uker.
- (5) Mulkten tilfaller statskassen.

II

Loven trer i kraft straks.